

TOEN IK JONG WAS VERZON MIJN MOEDER VOORTDUREND SPEL-
letjes. Het Stiltespel. Het 'Wie kan er het langst over zijn koekje
doen?'-spel. Een van mijn grote favorieten was het Marshmallowspel,
waarbij we marshmallows aten en dikke jassen van de kringloop droe-
gen zodat de verwarming niet aan hoefde. Als de stroom uitviel speel-
den we het Zaklampspel. We wandelden nooit – we sprintten. De vloer
was bijna altijd lava. Kussens waren vooral bedoeld om forten van te
bouwen.

Ons langstdurende spel heette 'Ik heb een geheim', want volgens mijn
moeder hoorde iedereen altijd minstens één geheim te hebben. Op som-
mige dagen raadde ze het mijne. Op andere niet. Tot mijn vijftiende
speelden we het spel elke week, maar toen belandde ze door een van haar
geheimen in het ziekenhuis.

Het volgende moment was ze er niet meer.

'Jouw beurt, prinses.' Een raspende stem trok me weer naar het heden.
'Ik heb niet de hele dag.'

'Ik ben geen prinses,' antwoordde ik en ik bracht een van mijn paarden
in stelling. 'Nou jij weer, ouwe.'

Harry keek me boos aan. Eerlijk gezegd had ik geen idee hoe oud hij

was of hoe hij als dakloze in het park was beland waar we elke ochtend een potje schaak speelden. Wat ik wel wist, was dat hij een formidabele tegenstander was.

Terwijl hij het schaakbord bestudeerde, mompelde hij: ‘Wat ben je toch een afschuwelijke meid.’

Drie zetten later had ik hem klem. ‘Schaakmat. Je weet wat dat betekent, Harry.’

Hij keek me vuil aan. ‘Dat je ontbijt voor me haalt.’

Dat was de voorwaarde van onze langlopende weddenschap. Als ik won, móést hij de gratis maaltijd aannemen.

Ik was zo sportief me maar een heel klein beetje te verkneukelen. ‘Wat is het toch heerlijk om de koningin te zijn.’

Ik was maar net op tijd op school. Ik had de gewoonte overal mee te wachten tot het laatste moment. Ook met mijn schoolwerk balanceerde ik altijd op het randje: hoe weinig kon ik doen om nog steeds een negen te halen? Ik was niet lui. Ik was praktisch ingesteld. De mogelijkheid een extra dienst te kunnen draaien was een prima reden voor een 9,2 in plaats van een 9,8.

Toen ik bij Spaans druk bezig was met een opstel voor Engels werd ik naar het kantoor van de rector geroepen. Meisjes zoals ik hoorden onzichtbaar te zijn. Wij kregen geen preken van de rector. Wij veroorzaakten net zo veel problemen als we ons konden veroorloven – in mijn geval dus nul.

‘Avery.’ De begroeting van rector Altman was niet bepaald warm te noemen. ‘Ga zitten.’

Dat deed ik.

Hij vouwde zijn handen in elkaar op het bureau dat ons scheidde. ‘Je weet vast waarom je hier bent.’

Tenzij dit over de wekelijkse pokerwedstrijd op de parkeerplaats ging die ik organiseerde om Harry’s ontbijtjes – en soms ook die van

mijzelf – te kunnen betalen, wist ik niet waarom ik de aandacht van het schoolbestuur had getrokken. ‘Sorry,’ zei ik, hopend dat ik braaf genoeg klonk, ‘maar ik heb geen idee.’

Rector Altman liet me even nadenken over mijn reactie en haalde toen een aan elkaar geniet stapeltje papier tevoorschijn. ‘Dit is het natuurkundeproefwerk dat je gisteren hebt gemaakt.’

‘Oké,’ zei ik. Dat was niet het antwoord waarop hij zat te wachten, maar meer had ik daar niet op te zeggen. Ik had voor de verandering eens geleerd. Het leek me sterk dat ik de toets zo slecht had gemaakt dat een interventie op zijn plaats was.

‘Meneer Yates heeft de proefwerken nagekeken, Avery. Jij had als enige een tien.’

‘Super,’ zei ik, omdat ik niet nog een keer ‘oké’ wilde zeggen.

‘Dat is helemaal niet super, jongedame. Meneer Yates maakt bewust proefwerken die de vaardigheden van zijn leerlingen zeer op de proef stellen. In twintig jaar heeft hij nog nooit iemand een tien gegeven. Snap je het probleem?’

Mijn poging om mijn instinctieve reactie te onderdrukken mislukte. ‘Een docent die proefwerken maakt waarvoor de meeste van zijn leerlingen onmogelijk een voldoende kunnen halen?’

Meneer Altman kneep zijn ogen tot spleetjes. ‘Je bent een goede leerling, Avery. Erg goed, gezien je omstandigheden. Maar je bent tot nu toe niet bepaald een uitblinker geweest.’

Daar had hij gelijk in, dus waarom voelde het dan alsof hij me een stomp in mijn maag had verkocht?

‘Ik heb uiteraard begrip voor je situatie,’ ging rector Altman verder, ‘maar ik wil dat je eerlijk tegen me bent.’ Hij keek me recht aan. ‘Wist je dat meneer Yates al zijn toetsen in de cloud bewaart? Hij dacht dat ik had gefraudeerd. Hoe strak hij me ook aanstaarde, ik had me nog nooit zo onzichtbaar gevoeld. ‘Ik wil je graag helpen, Avery. Gezien de kaarten die

je door het leven zijn toebedeeld, heb je het tot nu toe geweldig gedaan. Ik zou het vervelend vinden als je mogelijke toekomstplannen zouden ontsporen.’

‘Mijn mógelijke toekomstplannen?’ herhaalde ik. Als ik een andere achternaam had gehad, als mijn vader tandarts en mijn moeder huisvrouw was geweest, zou hij niet hebben gedaan alsof de toekomst iets was waar ik mógelijk over had nagedacht. ‘Ik zit in de vijfde,’ zei ik knarsetandend. ‘Als ik volgend jaar mijn diploma haal, heb ik genoeg studiepunten om twee semesters op de universiteit te mogen overslaan. Mijn gemiddelde is goed genoeg om kans te maken op een studiebeurs voor UConn, een universiteit die landelijk bekendstaat om haar geweldige opleiding actuariële wetenschappen.’

Rector Altman fronste. ‘Actuariële wetenschappen?’

‘Statistische risicobeoordeling.’ Dichter bij een diploma in zowel poker als wiskunde zou ik niet kunnen komen. En het was een opleiding met een van de hoogste baangaranties ter wereld.

‘Hou je van weloverwogen risico’s, mevrouw Grambs?’

Zoals fraude plegen? Ik mocht niet nog bozer worden. In plaats daarvan beeldde ik me in dat ik aan het schaken was. Bepaalde ik in gedachten mijn strategie. Meisjes zoals ik mochten niet ontploffen. ‘Ik heb niet gefraudeerd,’ zei ik rustig. ‘Ik heb gewoon geleerd.’

Ik had hier en daar tijd bij elkaar gesprokkeld – in andere lessen, tussen twee diensten in, ’s avonds laat als ik eigenlijk hoorde te slapen. Aangespoord door de wetenschap dat meneer Yates bekendstond om zijn onmogelijke toetsen had ik de grenzen van ‘het mogelijke’ opnieuw willen bepalen. Voor de verandering had ik niet willen ontdekken hoe lang ik iets kon uitstellen, maar juist waartoe ik in staat was.

En dít was het resultaat van mijn inspanningen, omdat meisjes zoals ik geen tien haalden voor onmogelijke toetsen.

‘Laat me het proefwerk gerust opnieuw maken,’ zei ik. Ik deed mijn

best om niet boos – of erger nog, gekwetst – te klinken. ‘Dat verandert niets aan mijn cijfer.’

‘En wat zou je zeggen als ik je vertelde dat meneer Yates een nieuwe toets voor je heeft gemaakt? Een proefwerk met allemaal nieuwe vragen, even lastig als de eerste.’

Ik aarzelde geen moment. ‘Dan zou ik zeggen dat ik die wil maken.’

‘Dat kan morgen tijdens het derde uur, maar ik moet je waarschuwen dat dit beduidend makkelijker zou zijn als je...’

‘Nú.’

Meneer Altman keek me aan. ‘Pardon?’

Ik was klaar met dat brave toontje. Met onzichtbaar zijn. ‘Ik wil die nieuwe toets nú maken, hier in uw kantoor.’